Milliyet

İSTİKLÂL SAVAŞI gazetesi

KALK UYAN YOKSA ARDI HİCRANDIR

HAZIRLAYAN: ÖMER SAMİ COŞAR

CUMA 23 MAYIS 1919

20 bin Kadıköylü şiddetli yağmur altında haykırdı:

KAHROLACAKLAR

Şair Hüseyin Suat Bey,«Türkler birleşiniz, nifak ve şifakı bırakınız» dedi Halide Edip Hanım da, «Heyecanlarınızı unutmayınız» diyerek halkı uyardı...

YAĞMUR altında ilk konuşmayı yapan gazeteci Fahrettin bey; "Düşman sesi duymak istemezsek, kardeş sesidir uyan bu sesten, kalkınca görür ki akşam olmuş, vaktiyle uyanmayan bu sesten" çağrısında bulunmuş, Paris'te toplanan büyüklerin Türkiye'ye kasaplık ettiklerini, Türkiye'yi kurban ettiklerini haykırmıştır.

Fahrettin beyin: "Bizim artık Avrupa'ya emniyetimiz yoktur" sözleri de kalabalığın "Kahrolacaklar" sedaları ile karşılanmıştır.

«TÜRKLER BIRLEŞIN»

Daha sonra, siyah bayrakla kaplı Belediye balkonuna çıkan şair Hüseyin Suat bey, "Türkler birleşiniz, nifak ve şifakı bırakınız" demiş ve miting için hazırladığı şiiri okumuştur.

Hüseyin Suat bey, şiirini şöyle bitirmiştir:

"Azmimiz öyle metindir billah
Vermeyiz İzmir'i Allah Allah
Öldürün cümlemizi sonra salın
Çiğneyin naşımızı öyle alın"

«ALDANMAYIN»

Münevver Saime hanım "Bir genç kızın feryadıdır bu, çocuğuma aşılayacağım" sözleri ile başladığı konuşmasında demiştir ki:

"Her Türk'ün söylemek istediği fakat niçin bilmem yüksek sesle söylemekten çekindiği birkaç sözü ben açıkça söylemek isterim. Evet, açık söylüyorum kardeşlerim. Aldatıcı kaynakların yaydıkları haberlere inanmayın. Bizim tamamiyeti mülkiyemizi muhafaza edecekler! Fakat hangi hudud dahilinde? Bu tasrih edilmedikçe Türkiye'de sulh mümkün olmayacaktır. Ben bu kanaatteyim. İsyan etmeyecek bir Türk kalbi de tanımıyorum."

"Efendiler az söylemek çok iş görmek zamanı gelmiştir. Biz yalnız ağlıyoruz, ağlamakla kazanılmış hak, hıçkırıklarımızı dinleyecek kalp yoktur."

Münevver Saime hanım, harekete geçilmesini isteyerek sözlerini tamamlamıştır.

Tıbbiyeli Memduh Necdet ve Kemal beylerden sonra kürsüye gelerek bir şiir okuyan Ahmet Kemal bey de:

"Taş taş üstüne koyarsam lânet olsun ceddime."

Diye haykırarak Izmir için mücadele azmini belirtmiştir.

«INANMIYORUZ»

Halide Edip hanımefendi, yağmur altında sessiz, meyus kendisini dinlemekte olanları evvelâ ikaz etmiş, yalan haberlere inanmamalarını isteyince mitingde bulunanlar bir ağızdan bağırmışlardır:

"İnanmıyoruz.... İnanmıyoruz!"

Halide Edip hanım, heyecanını devam ettirilmesini bilhassa istemiş, Venizelos'tan bahsettiği sırada da "Kahrolsun" sedaları etrafı kaplamıştır.

Halide Edip hanım, "Kendilerinin olmayan toprakları âleme tevzi etmek isteyenler hakkın sedası önünde eğileceklerdir. Dün İstanbul'a gelmek isteyen bir çarlık vardı. Çarlığın şimdi yerlerinde yeller esiyor. Niçin? Çünkü biz o çarlığın nefesini Çanakkale'de boğduk. Burada devrilen yalnız çarlık değildir. Adaletsizliktir. Zinhar heyecanlarınızı unutmayınız."

Toplantı Balabanîzade Hasan Efendi'nin okuduğu dua ile son bulmuş, halk yağmur altında teessür ve elem içinde ayrılmıştır.

Anadolu'nun Mehmet'inin isyan edeceğini ima eden bir tablo: 15 Mayıs 1335
Mehmed:—Harim-i ismetimde Yunan haa...

«ZİNHAR HEYECANINIZI UNUTMAYINIZ»

"Yalan haberlere inanmayınız" diye haykırarak, halktan heyecanını devam ettirmesini, Türkiye için mücadeleden geri kalmamasını isteyen Halide Edip Adıvar Venizelos'tan bahsettiği sırada da "Kahrolsun" sedaları etrafı kaplamıştır.

İNGİLİZ MANDASI İSTEYEN ALEMDAR VE SABAH GAZETELERİ KINANDI

İstiklâl gazetesi yayınladığı makalede tam istiklâl istedi

İstiklâl Gazetesi, birkaç günden beri İngiliz mandası lehinde yayın yapmakta olan Alemdar ve Sabah gazetelerine şiddetle çatan bir makale yayınlamıştır.

İstiklâl Gazetesi, İngiliz'ler lehinde bir siyaset takip edilmesine taraftar bulunduğunu fakat herşeyden önce tam bir istiklâl istediğini, bu sebeple bu istiklâlimizi belirsiz bir devre için ortadan kaldıracak bir manda rejimine taraftar bulunamayacağımızı yazmaktadır.

YENİGÜN ÇIKIYOR

Bir süre hapiste kaldıktan sonra serbest bırakılan Yunus Nadi'nin Yenigün adlı gazetesini bu sabahtan itibaren tekrar yayınlamaya başladığı görülmüştür.

Diğer taraftan İttihatçı olarak Kütahya'ya sürgüne yollanmış olan Ahmet Emin'in de serbest bırakılması için Kütahya'ya emir gönderildiği öğrenilmiştir.

KAPATILACAK PARTILER

İçişleri Bakanlığı'nın Polis Müdüriyeti'ne gönderilen bir emirde, son zamanlarda İstanbul'da ve vilâyetlerde kurulmuş olan Teceddüd, Hürriyetperver ve Avam Partileri'nin merkezleri ile şubelerinin kapatılması istenilmektedir.

Trakya'yı işgale hazırlanan Yunanlılar yerli Rumları silahlandırıyor

BİRİNCİ Kolordu Kumandanı Cafer Tayyar Paşa, Edirne Askerlik Şubesi Başkanlığı'na yolladığı bir emirde, terhis edilip dönen erattan 1200 kişinin tekrar silâh altına davet edilerek Edirne, Çorlu, Babaeski, Uzunköprü Jandarma Birliklerinin bunlarla takviye edilmelerini istemiştir.

Birinci Kolordu Kumandanı dün buradan Harbiye nezaretine yolladığı bir şifrede, Yunan kuvvetlerinin Trakya'yı işgale hazırlandıklarına dair şayiaların dolaştığını, bölgede yerli Rumların silâhlandıklarını da bildirmiştir.

Cafer Tayyar Paşa telgrafında, Trakya'da yerli Rumlara Yunan askerlerinkini andıran elbiseler dahi dağıtıldığını ilâve etmekte ve her an olaylar çıkması muhtemel bulunduğunu ekleyerek, jandarma kuvvetlerinin çok dağınık ve zarif olduğunu, bu sebeple bunları takviye lüzumunu duyduğunu belirtmektedir.

Trakya Rumlarının silahlanarak, Yunan ordusunun da yardımı ile işgale hazırlandıkları söylenen güzel Edirne'mizde Sultan Selim Camii...

Matbuat müdüriyeti, «Hükümet taraftarı gazete» tabirine kızdı

Matbuat müdüriyeti tarafından dün gazetelere bir tebliğ gönderilmiştir. Bunda bazı gazetelerden bahsedilirken "Hükümet taraftarı" tâbirinin kullanılması yerilmekte ve gazetelerin kendi fikirlerini yayınladıkları ileri sürülmektedir.

Matbuat müdüriyeti, bir gazeteden bahseden diğer bir gazetenin "Hükümet taraftarı" tâbirini kullanmasını kat'iyetle istememektedir.

● Manisa'daki kuvvetler Salihli'ye çekilmek istiyor

İzmir olaylarından ve Ali Nadir Paşa'nın Yunanlı'ların elinde kalmasından sonra 17'inci Kolordu Kumandan Vekilliği'ne tâyin edilerek şehrimize gelmiş olan Bekir Sami'nin bugün Manisa'ya gideceği öğrenilmiştir.

7'nci Kolordu'nun yeni kumandanı dün buradan Genelkurmay Başkanlığı'na yolladığı bir telgrafta, İzmir ile hiç bir irtibat kurulamadığını, Manisa'daki kuvvetler ile subaylarının da endişe içinde bulunduklarını bildirmekte ve bunların Salihli istikametinde çekilmelerine müsaade edilmesini istemektedir.

Manisa'daki erlerle subayların, İzmir'deki kıtaatın feci âkıbetine uğramak endişesi içinde oldukları anlaşılmaktadır.

İngiltere ile Fransa, Müslüman halkı bu bayraklar altında seferber ederek Türklere karşı savaşa sürüklediler. Şimdi de bu Müslüman kütlelerin yaşadıkları toprakları paylaşmak isterken kavga ediyorlar...

Birinci Kolordu Komutanı Cafer Tayyar Paşa, terhis edilmiş bulunan 1200 kişinin tekrar silah altına alınması emrini verdi

OSMANLI DEVLETİNİN MİRASI İÇİN İNGİLİZ VE FRANSIZLAR BİRBİRİNE GİRDİ

BİRLEŞİK Amerika Başkanı Vilson, İngiliz ve Fransız Başbakanları arasında dün yapılan toplantı fırtınalı geçmiştir.

Osmanlı İmparatorluğu'nun eski topraklarının paylaşılması işinde Klemanso ile Lojd Corc yeniden birbirlerine girmişlerdir.

Fransız Başbakanı konuşmasında, geçen sonbaharda Londra'ya gittiğinde Loyd Corc'un kendisinden Musul'u istediğini ve buna da razı olduğunu, şimdi ise İngilizlerin, Fransız'ları Suriye'nin de geniş kısmından atmak için hazırlık yaptıklarını söylemeye, sert tenkidlerde bulunmuştur.

Loyd Corc cevabında, Sam, Halep ve Hama'nın İngiliz kumandası altında teşekkül edecek olan (Arap Federasyonu)na dahil olduğunu, Fransa'ya bırakılmayacağını söylemiş, Fransız'ların bu bölgelerde İngiltere gibi savaşmadığını, bunun için yapılan tekliflerin de reddettiğini belirtmiştir.

Bunun üzerine cevap veren Klemanso, Londra'daki konuşmalarda Musul'u İngiltere'ye terkettikten sonra, Sykes-Picot andlaşmasının geri kalan kısımları için Loyd Corc'un şeref sözü verdiğini, şimdi ise bunu inkâra kalkıştığını söylemiş ve demiştir ki,

"-Size açıkça söyleyeceğim şuudur ki, karşılıklı vaadlere hürmet edilmediği takdirde dünyanın bu bölgesinde sizinle ortak olamayacağım."

Amerika Başkanı Vilson, kavgayı bastırmak için çok uğraşmıştır.

İngiltere'nin teşkilini düşündüğü "Arap Federasyonu" başına kuklası olan Faysal'ı getirmek istediği de bilinmektedir.

LONDRA SÖZÜNÜ TUTMUYOR

Burada çıkmakta olan LE TEMPS gazetesi, anlaşmalara göre, İngiliz kuvvetlerinin Suriye'den çekilmeleri gerektiğini, yerlerini Fransız kuvvetlerine terketmek hususunda evvelce söz verdiklerini şimdi ise bu sözü unutmakta olduklarını yazarak Londra'nın davranışını tenkid etmektedir.

YENİ YAYINLAR

AH İZMİR ...

Bu namla, genç ve kıymettar şairlerimizden Faruk Nafiz ve Yusuf Ziya Beyler tarafından matem alâmeti olarak siyah kaplı ufacık ve yanık bir şiir kitabı yayınlanmıştır.

İzmir'in efe şarkılarını anarak yazılan bu hazin şiirleri bağrı yanık Müslüman ve Türklere tavsiye ederiz.